

DNR: 5.1.1-2015-1359

DATUM: 2016-02-01

ERT DATUM: 2015-10-29

ER REFERENS: S2015/06451/JÄM

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken (SOU 2015:86)

Riksrevisionen har beretts möjlighet att yttra sig över förslagen i utredningen *Mål och myndighet – en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken* (SOU 2015:86). Riksrevisionens yttrande tar framförallt sin utgångspunkt i granskningsrapporten *Regeringens jämställdhetssatsning – tillfällen eller långsiktiga förbättringar?* (RiR 2015:13).

Riksrevisionen instämmer i stora delar med utredningens slutsatser om jämställdhetspolitikens genomförande. Flera förslag ligger också i linje med slutsatserna i Riksrevisionens granskning av regeringens jämställdhetssatsning, som bland annat pekade på behovet av mer långsiktighet i styrningen och genomförandet av jämställdhetspolitiken. Riksrevisionen framför i första hand synpunkter på förslaget om att inrätta en ny myndighet men lämnar också några ytterligare kommentarer.

Förslaget att inrätta en ny myndighet

Utredningen föreslår att en ny myndighet inrättas för genomförandet av jämställdhetspolitiken, en expertmyndighet med fokus på ansvar för stöd, samordning och uppföljning. En ny myndighet kan vara ett sätt att lösa en del av de problem och de utmaningar som bl.a. Riksrevisionen pekat på. Som ett första steg bör dock regeringen överväga om man kan åstadkomma de önskade förändringarna genom omprioriteringar av befintliga resurser och inom den befintliga förvaltningsstrukturen. Det handlar om att överväga om de myndigheter som har ett övergripande uppdrag på jämställdhetsområdet inte skulle kunna möta utmaningarna inom befintliga resurser. Förslag som innebär tillskott av nya resurser eller att man inrättar nya myndigheter bör enligt Riksrevisionen vara mycket väl motiverade och bygga på att man genomfört ordentliga

konsekvensanalyser. Riksrevisionen anser inte att utredningens argumentation är tillräckligt fyllig i detta avseende.

Regeringen bör också vid ett beslut om att inrätta en ny myndighet förtydliga vilken roll och vilken funktion en sådan myndighet ska ha. Riksrevisionen vill särskilt betona vikten av en väl avvägd balans mellan den föreslagna myndighetens ansvar och ansvaret hos övriga myndigheter som har i uppdrag att genomföra politiken inom ramen för sin ordinarie verksamhet. Vid ett sådant beslut är det också viktigt att tidigare erfarenheter från inrättandet av myndigheter med ansvar för tvärssektoriella frågor tas tillvara. Det kan gälla både befintliga myndigheter (t.ex. Myndigheten för delaktighet) och nedlagda myndigheter (t.ex. Integrationsverket).

Övriga synpunkter

Regeringen har uppgett att Regeringskansliets arbete med jämställdhetsintegrering under 2012-2015 ska utvärderas.¹ Riksrevisionen vill framhålla att det är viktigt att regeringen tar med resultaten från denna utvärdering i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Utredningen ser i likhet med Riksrevisionen ett behov av att stärka långsiktigheten i politiken. Om jämställdhetsintegrering ska ligga fast som strategi anser Riksrevisionen att en stödfunktion är motiverad, oavsett om denna läggs på en befintlig aktör eller på en nybildad myndighet. Av Riksrevisionens tidigare granskning framgår att kunskap och kompetens ibland saknas på jämställdhetsområdet, särskilt som jämställdhet ofta ligger vid sidan av myndigheternas huvudsakliga ansvarsområden och kompetenser.

Riksrevisionen delar därför bilden av att tydligare långsiktiga uppdrag till myndigheterna (genom förtydliganden eller ändringar i myndighetsinstruktioner) i kombination med en stödfunktion sannolikt stärker långsiktigheten i politiken.

När det gäller uppföljning och analys inom jämställdhetsområdet instämmer Riksrevisionen i utredningens slutsats att det saknas en samlad bild av politiken och dess genomförande. Riksrevisionens granskningsrapport visade att resultat och erfarenheter av den omfattande aktivitet som följde av satsningen på särskilda jämställdhetsåtgärder riskerar att gå förlorade till följd av bristen på en samlad uppföljnings- och analysfunktion. Riksrevisionen vill dock påpeka att inrättandet av en jämställdhetsmyndighet med särskilt ansvar för uppföljning kan leda till att övriga myndigheter tar mindre ansvar för sin egen uppföljning och eget lärande.

¹ Budgetpropositionen för 2016, utgiftsområde 13.

Stockholm 2016-02-01

Stockholm 2016-02-01

Susanne Ackum

Anders Berg